

РЕШЕНИЕ

№ 38

гр. Благоевград , 22.07.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – БЛАГОЕВГРАД, ЧЕТВЪРТИ СЪСТАВ в публично заседание на първи юли, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Петър Узунов

при участието на секретаря Катерина Пелтекова
като разгледа докладваното от Петър Узунов Търговско дело №
20201200900209 по описа за 2020 година

Производството е образувано по искова молба на „Г.ф.д“, гр.София, ул.“...“№2, ет.4, против Р.И. Г., гр.Благоевград, ул.“...“№21, ет.3, с пр.осн. чл.288, ал.12 КЗ(отм.) и чл.86 ЗЗД.

Сочи се от ищеца, че е изплатил на пострадала от ПТП Сн.Д. общо 39 338,32лв обезщетение за неимуществени вреди по гр.д.№17502/11г по описа на СГС.Счита ответника за виновен за ПТП, който на 27.05.10г около 8,30ч в Благоевград по ул.“Крали Марко“, управлявайки на заден ход л.а. „Фолксваген пасат“ с ДК№Е **** АТ, е нарушил подробно описаните правила, в резултат на което причинил по непредпазливост средна телесна повреда на Д., изразяваща се в трайно затруднено движение на снагата – престъпление по чл.343, ал.1, б.“б“, пр.2,вр. с чл.342, ал.1 НК. В нарушение на чл.260 КЗ(отм.) ответника управлявал МПС без задължителната застраховка ГО при причиняване на горното ПТП. Първоначално ищеца отказал доброволно овъзмездяване претенциите на пострадалата за причинените ѝ неимуществени вреди, след което тя ги заявила по съдебен ред.ГФ поддържа, че по образуваното в тази връзка гр.д. №17502/11г пред СГС е привлякъл ответника като трето лице помагач и е бил осъден за заплати исканото обезщетение.По инициираното от пострадалата изп.д.№496/16г по описа на

ЧСИ М.В. е платил общо сумата от 38 535,02лв, от които:20 082,40лв главница; 11 442,32лв законна лихва; 7 010лв разноски по изпълнителното производство.Ищеца поканил ответника 1да възстанови горните суми, но безрезултатно.Поради това се иска осъждането му да заплати сумата от 39 338,32лв, представляваща изплатено от ГФ обезщетение по щета №210033/11.02.11г, присъдени по гр.д.№1750/11г по описа на СГС, в.гр.д. №320/15г по описа на САС, ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата молба до окончателното ѝ изплащане, както и направените по делото разноски.

В отговора ответника оспорва иска по основание и размер.Счита, че исковата претенция не е съобразена с т.3 на ТР№1/14г на ОСГТКВКС, за което подробно се обосновава.Съгл. чл.368, ал.4 КЗ при договор с уговорено разсрочено плащане на застрахователната премия по задължителната застраховка ГО, страните могат да постигнат съгласие относно правната възможност за автоматичното му разваляне - чрез фингирано връчване на писменото предупреждение.В този случай не се изисква допълнително изрично писмено изявление от застрахователя.Законодателя е предвидил едновременно с прекратяването, известяването на Информационния център на ГФ, с което настъпват правните последици от развалянето на договора. Именно от тогава счита за развален и застрахователния договор във вътрешните отношения между застрахователя и застрахования-деликвент.За да отпадне обезпечително-гаранционната отговорност на застрахователя по отношение на пострадалите, следва застрахователя да уведоми ГФ за развалянето(„прекратяването“) на застрахователния договор – преди настъпването на застрахователното събитие. Намира, че така се гарантира известяването на трети лица, имащи намерение да предявят пряк иск за обезщетение срещу застрахователя за прекратяването на договора и че застрахователя не отговаря за причинените вреди. Отсъствието на уведомление в срока по чл.490, ал.2 КЗ според ответника следва да се тълкува като индиция за отказ на застрахователя да упражни признатото в чл.368, ал.4 КЗ право, извършен след възникване на основанието за прекратяване на договора.При несвоевременно заявяване на упражненото право за разваляне на договора за ГО, възражението на застрахователя за развалянето му е непротивопоставимо на пострадалите от застрахования, макар същият да се

счита за прекратен във вътрешните отношение по застрахователното правоотношение. Впредвид факта, че в случая уведомлението по чл.294, ал.1 КЗ(отм.) за прекратяване на процесната задължителна застраховка ГО е изпратено до ГФ на 28.10.08г, следва да се приеме за отговорен да обезщети пострадалата ответния застраховател, а не ищеца. Ответника счита осъждането на ГФ да плати обезщетението от 20 000лв за неоснователно, но и продиктувано от процесуалното му поведение в исковия процес, в който е могъл да иска спирането му до приключване на ТД№1/14г. В този контекст ответника счита, че исковата претенция на ГФ следва да се насочи към ответния застраховател. Отделно от това намира предявеният иск за многократно завишен и несъобразен с действащата нормативна уредба, за което подробно се обосновава. Оспорва представените от ищеца писмени доказателства без да прави доказателствени искания.

Съда като съобрази материалите по делото, закона и всички останали обстоятелства, намира за установено от фактическа страна следното:

С решение от 09.07.14г на СГС по гр.д.№17502/11г ГФ е осъден да заплати на Сн.Д. 27 000лв, застрахователно обезщетение за търпените неимуществени вреди; 82,40лв застрахователно обезщетение за търпените неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху тези суми от датата на увреждането-27.05.10г до окончателното им изплащане; 2 990лв разноски по делото.

Отделно от това ГФ е осъден за заплати по сметка на СГС държавна такса от 1 083,30лв.

Цитираното решение на СГС е постановено при участието на настоящия ответник като трето лице помагач на ГФ.

За да постанови горния резултат СГС е приел че са налице всички предпоставки за уважаване на предявените искове с пр. осн.чл.288, ал.1, т.2, вр. с ал.288, ал.11 КЗ(отм.).

При въззивния контрол така постановения акт на СГС е частично отменено от САС с решение №1047/21.05.15г по гр.д.№320/15г като застрахователното обезщетение за неимуществените вреди е редуцирано на 20 000лв, разноските – на 2 215лв, държавната такса – над 803,30лв, а в

частта, досежно присъдената законна лихва за периода 27.05.10г-11.05.11г е обезсилено, като недопустимо.Отделно за първоинстанционното производство ГФ е осъден да заплати на пострадалата 530лв разноски и 992,60лв пред въззивната инстанция. Същевременно в полза на ГФ са присъдени 400,55лв разноски пред въззивната инстанция.И в това решение изрично е посочено, че е постановено при участието на ответника като трето лице помагач на ГФ.

С определение №754/12.10.16г по т.д.№17/16г на ВКС въззивното решение не е допуснато да касаия.

Не се спори, че пострадалата Сн.Д. е образувала изп.д.№496/16г пред ЧСИ М.В. по издаден на 07.11.16г от СГС в нейна полза изпълнителен лист,с оглед принудителното събиране на посочените в последния суми.След изявление за прихващане от 30.11.16г на вискателката, ГФ превежда на 08.12.16г по сметка на ЧСИ М.В. общо 37 604,47лв; на 24.11.16г – 803,30лв, представляваща държавна такса по сметка на СГС по гр.д.№17502/11г(вж. преводните нареждания).

Според съдебно-счетоводната експертиза сумата от 37 604,47лв, ЧСИ М.В. е превела по сметка на вискателката 34 801,77лв, разпределени както следва: 20 000лв застрахователно обезщетение за търпените имуществени вреди; 82,40лв застрахователно обезщетение за имуществени вреди; 11 442,32лв законна лихва върху 20082,40лв за периода 11.05.11г – 07.12.16г; 2 215лв разноски в първоинстанционното производство; 62,05лв разноски пред въззивната инстанция(след прихващането); 1 000лв адвокатско възнаграждение по изп.д.№496/16г във връзка издадения изпълнителен лист.Сумата от 2 802,70лв ЧСИ е заделило като такси в принудителното изпълнение.

С регресна покана изх.№ГФ-РП329/22.08.19г, получена от ответника на 03.09.19г, ГФ го кани към доброволно изпълнение, но безрезултатно.

При така установеното съда направи следните правни изводи:

Иска е допустим, тъй като са налице всички предпоставки за това.Липсват данни в подкрепа ответното искане за недопустимост,

вследствие липсата на пасивна процесуална легитимация, поради което искането за прекратяването на делото се явяват неоснователно.

Предявеният иск се основава на действащия по това време чл.288, ал.12 КЗ и по своята същност е регресен суброгационен иск, даващ право на платилият дължимото се обезщетение на увреденото лице ГФ, да се суброгира изцяло в неговите права до размера на заплатената сума и да предяви иск срещу прекият деликвент. Уважаването му предполага доказването на следните предпоставки: деликт с всички кумулативно дадени елементи от фактическия му състав (противоправно деяние, вреди, причинно - следствена връзка между вредите и деянието и вина на извършителя); непозволеното увреждане да е извършено на територията на България и да е причинено от МПС, което обичайно се намира на територията на България, и виновният водач да е без сключена задължителна застраховка "ГО".

От материалите по делото се установи по категоричен начин извършването на подържаният от ищцовата страна деликт от ответника, при който е причинил твърдените неимуществени и имуществени вреди на Сн.Д., за което ГФ е изплатил присъдените по съдебен ред обезщетения.

Тези изводи се обосновават от приложените и влезли в сила решения на СГС, САС и ВКС, съответно по гр.д.№17502/11г, №320/15г и т.д.№17/16г.

В тях със сила на пресъдено нещо е приет факта на осъждане по наказателно-правен ред на ответника за това, че на 27.05.10г около 8,30ч в Благоевград, управлявайки л.а. „Фолксваген Пасат“ с ДК№Е **** АТ по ул.“Цар Ив.Шишман“ към кръстовището на ул.“Крали Марко“ е нарушил описаните правила на движението, в резултат на което причинил по непредпазливост средна телесна повреда на Сн.Д. – престъпление по чл.343, ал.1, б.“б“, пр.2, вр. с чл.342, ал.1 НК, заради което е освободен от наказателна отговорност и е осъден по реда на чл.78а НК на 1 000лв глоба(вж. и решение №8442/23.11.10г на БРС по анд №1365/10г). С това настоящия състав намира за доказано извършването на деликта в България и то чрез МПС, което обичайно се намира на българска територия.

Към деня на горното ПТП съдилищата са приели, че ответника не е притежавал валидна застраховка „ГО“ с „Булстрад ВИГ“ АД, понеже е било

прекратено заради неплащане на втора вноска и изтичане срока по чл.202, ал.2 КЗ(отм.), като за настъпване на прекратяването водача е бил уведомен още със сключването на застрахователния договор при условията на изр. последно от цитираната норма. При въззивния контрол САС е констатирал от регистъра за сключените на застраховки „ГО“, че в деня на ПТП(27.05.10г за управляваното от дееца МПС е регистрирана друга полица, сключена с различен застраховател – ЗК“Уника“АД, с начална дата на покритие-28.05.10г. Така изложените съображения са споделени от касационната инстанция и са квалифицирани за правилни и обосновани, като е обсъдено и приложимостта на разрешенията на ТР№1/23.12.15г(вж.Опр.№754/12.10.16г по т.д.№17/16г, II то на ВКС).

Установени са и причинените на пострадалата увреждания:счупен е 2-ри поясен прешлен в областта на тялото му с разместване на фрагментите, причинило й трайно затруднение на движението на снагата за повече от 30 дни. Въз основа на доказателствения материал са установени неимуществените и имуществените вреди и причинно-следствената им връзка с ответното деяние. В крайна сметка, след осъщественият инстанционен контрол, с влязъл в сила понастоящем съдебен акт, ГФ е осъден да заплати на пострадалата за търпените от нея неимуществените вреди 20 000лв и 82,40лв за имуществените, ведно със законната лихва, считано от 11.05.11г до окончателното им изплащане. Освен това, ГФ е задължен към пострадалата със сумата от 2 215лв за разноски пред СГС, 992,60лв за разноски пред САС и със сумата от 803,30лв за държавна такса към СГС. Същевременно пострадалата също е осъдена да заплати на ГФ припадащите се разноски.

По делото не се спори, че въз основа на издадения в полза на пострадалата изпълнителен лист от 07.11.16г е инициирала срещу ГФ изп.д. №496/16г пред ЧСИ М.В., по което в срока за доброволно изпълнение ищеца е заплатил търсените суми, след прихващане по волята на вискателя(вж. преводните нареждания).

Впредвид изложеното настоящи състав намира за доказани всички предпоставки на предявения регресен субругационен иск. При това положение и по арг. на 288, ал.12 КЗ(отм.) ответника дължи платените обезщетения и разходите по ал.8 от цитираната норма, тъй като с плащането им ГФ встъпва

в правата на увредената. Особено при проявеното бездействие от негова страна на отправената му регресна покана.

Впредвид констатациите на вещото лице по съдебно-икономическата експертиза, в настоящи казус ответника следва да възстанови на ищеца, платените от последния обезщетения на пострадалата: 20 000лв за неимуществени и 82,40лв за имуществени вреди, ведно със законната лихва върху тях в размер на 11 442,32лв за периода 11.05.11г – 07.12.16г; разноските пред СГС в размер на 2 215лв и 62,05лв пред САС, както и платените 803,30лв за държавна такса на СГС.

Останалите суми – 1 000лв за адвокатско възнаграждение по изп.д. №496/16г за издаването на изпълнителния лист и 2 802,70лв за такси по принудителното изпълнение, макар да са платени от ГФ, не следва да се възлагат на ответника.Съгл. чл.288, ал.8 КЗ(отм.) ищцовите регресни права в казус като разглеждания, се простират до разходите за определяне и изплащане на обезщетенията за претърпените вреди, каквито обичайно се правят за установяване елементите от фактическия състав на предизвикалия ги деликт.Според доктрината и константната съдебна практика, разноските в изпълнителния процес освен, че остават извън обхвата на цитираната норма, те са и извън формираната СПН на решенията, постановени по исковете на увредените лица.След като не представляват разходи по см. на ал.8 от чл.288 КЗ (отм.), не подлежат и на присъждане по реда на ал.12 от цитираната норма, в каквато насока са основателните възражения на ответника(така Р127/18.10.19г по т.д.№2835/18г, I то на ВКС; Р0205/08.07.20г на ОС-Ст.Загора по т.д.№54/20г и др.).

Несъстоятелни са ответните доводи досежно наличието на валидно застрахователно правоотношение със ЗАД“Булстрад ВИГ“ към датата на произшествието.В инициирания от пострадалата исков процес срещу ГФ за заплащане на търсените обезщетения, настоящия ответник е участвал като трето лице помагач на фонда и това изрично е отразено както в мотивите, така и в диспозитивите на решенията(вж.цитираните съдебни актове).В мотивите си въззивната инстанция изрично е разгледала оплакванията относно наличието на валидна застраховка „ГО“ към датата на ПТП на трето лице помагач(ответник в настоящия процес), приемайки че не е притежавал такава

по подробно изложените съображения. Тази констатация, наред с останалите, е допринесла за обосноваване крайния извод по същество – за основателност на претенциите на пострадалата срещу ГФ, заявени по реда на чл.288, ал.1, т.2, б.“а“ КЗ(отм.). Последните са изрично потвърдени и от касационната инстанция, според която ТР№1/23.12.15г не е в състояние да подкрепи тезата на третото лице помагач(вж. Опр.№754/12.10.16г по т.д.№17/16г, II то на ВКС).

Съгл. чл.223, ал.2 ГПК задължителната сила на тези мотиви в отношенията между подпомаганата страна(ГФ) и подпомагащата(настоящия ответник) обхваща всички изразени в тях от съда фактическите констатации, формирани въз основа на събрания доказателствен материал относно липсата на „ГО“ към момента на ПТП и правните изводи за наличието именно поради това на основания за уважаване исквете на пострадалата срещу фонда. По силата на цитираната норма третото лице помагач не разполага въобще с правна възможност да оспорва установеното в мотивите на тези решения, вкл. с аргументите че подпомаганата страна е водила зле делото, освен ако последната умишлено или поради груба небрежност е пропуснала да предяви неизвестни за помагача обстоятелства или доказателства. В противен случай фигурата на третото лице помагач се обезсмисля.

По делото липсват данни(а и твърдения) за проявена от подпомаганата страна умишлена или груба небрежност. Непредявяването пред САС на искане за спиране до приключване на тълк.д.№1/14 на ОСГТКВКС не променя тези изводи, тъй като въззивната инстанция не разполага с правомощия да спира процесите на това основание. Осен това, не се установи и третото лице да е заявявало такова искане.

В този контекст е безпредметно обсъждането на доводите на ответника за наличието на валидна застраховка „ГО“ към момента на процесното ПТП. За пълнота следва да се отбележи, че самия ответник е признал неизгодния за себе си факт-несъществуването на „ГО“, чрез конклюдентни действия, изразяващи се в сключването в деня на произшествието – 27.05.10г на нова застраховка при друг застраховател, с начало на действие от 28.05.10г. За последното липсва както житейска, така и права логика, при поддържаното съществуване на такава.

В изложеното се съдържа отговор на всички останали доводи на страните, които са от значение за правилното решаване на повдигнатия спор.

На осн.чл.78, ал.1 ГПК ответника дължи на ищеца направените по делото разноси съобразно уважените части на исковете, които според доказателствата възлизат общо на 1 607,18лв.

На осн.чл.78, ал.3 ГПК ищеца също дължи на ответника направените по делото разноси съобразно отхвърлените части на исковете, които според доказателствата възлизат общо на 90,24лв.

Водим от горното Благоевградския окръжен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Р.И. Г., гр.Благоевград, ул.“...“№21, ет.3, да заплати на „Г.ф.д“, гр.София, ул.“...“№2, ет.4, следните суми: 20 000лв платени за неимуществени вреди; 82,40лв платени за имуществени; 11 442,32лв платена за законната лихва върху горните суми за периода 11.05.11г – 07.12.16г; 2 215лв, платени за разноси по делото пред СГС; 62,05лв платени за разноси във въззивното производство пред САС, както и 803,30лв платените за държавна такса на СГС, като ОТХВЪРЛЯ като НЕОСНОВАТЛЕНИ исковете над уважените размери.

ОСЪЖДА Р.И. Г., гр.Благоевград, ул.“...“№21, ет.3, да заплати на „Г.ф.д“, гр.София, ул.“...“№2, ет.4, сумата от 1 607,18лв, представляващи направени по делото разноси съобразно уважените части на исковете.

ОСЪЖДА „Г.ф.д“, гр.София, ул.“...“№2, ет.4, да заплати на Р.И. Г., гр.Благоевград, ул.“...“№21, ет.3, сумата от 90,24лв, представляващи направени по делото разноси съобразно отхвърлените части на исковете.

Решението може да се обжалва в двуседмичен срок от връчването му на страните пред САС.

Съдия при Окръжен съд – Благоевград: _____